

ФІЛОСОФІЯ СУСПІЛЬСТВА ТА СУСПІЛЬНОЇ ІСТОРІЇ

УДК [002+004+316.42](476)

DOI <https://doi.org/10.24195/sk1561-1264/2020-1-2>

Аксьонова Віра Ігорівна

доктор філософських наук,

доцент кафедри профпедагогіки та соціально-гуманітарних наук

Льотної академії

Національного авіаційного університету

вул. Добровольського 1, Кропивницький, Україна

СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ КОНТЕКСТ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА – ФЕНОМЕН СОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ОСОБИСТОСТІ

Термін «глобальне інформаційне суспільство» включає в себе глобальну уніфіковану інформаційну індустрію, для розвитку якої необхідний розвиток інфосфери (інформосфери). На наших очах створюється єдиний інформаційний простір – глобальна мережа Інтернет, зростає все більша роль засобів теле-і радіокомунікацій, що сприяє розвитку мережевого та онлайн-суспільства. Не випадково інфосфера розглядається як новий соціальний концепт міжкультурної комунікації в умовах глобального інформаційного суспільства. У сучасних умовах відбулася реактуалізація терміну концепт, відкритого ще за добу Середньовіччя віки, який сьогодні починає активно використовуватися самими різними сферами знань, дозволяючи висвітлювати сучасні моменти міжкультурної комунікації. Завдяки концепту, відтворюється зв'язок мислення і тропів, концепт дистанції хаос мовного культурного середовища від конкретної екзистенції людського існування, демонструє багатоманітність індивідуальності, підкреслює суверенність кожної «монади».

Концепт – свого роду «охоронна грамота» будь-якої креативності, який бере на себе функції того, що дозволяє говорити про процеси смислопородження і «смислоуправління», залишаючи за смислом суб'єктивний (особистісний) характер. У контексті концепту інфосфера = ноосфера = семіосфера = техносфера відбувається акцентуація на феномені: інформацію (інфосфера), раціональність (ноосфера), знаковість, смисл, значення (семіосфера), технологічна інструментальність (техносфера). Продовжуючи ряд термінів – антропосфера, соціосфера, ми можемо означити планетарну = глобальну сферу взаємодії природи і суспільства, у межах якої розумна людська діяльність стає головним визначальним фактором розвитку. Являючись визначальним фактором розвитку людей, становлення феномену соціальної активності особистості, інформація виступає найважливішим ресурсом суспільства і засобом побудови інформаційного суспільства поряд з матеріальними і енергетичними ресурсами планетарного значення. Розширення сфери дії і прискорення інформаційних процесів планетарного значення у ХХ ст. перетворює на наших очах техносферу (інформаційне середовище: 1. інформаційні фонди; 2. інформаційні технології; 3. інтеракції (між людьми і обладнанням) - в оптимальному розумінні його феноменології – гіпероб'єм, що вміщує зміст накопичених знань (інформаційного простору). Знання-techne (часткове, технологічне знання) стає інтелектуальним інструментом вираження і втілення знання-episteme (загального, філософського) знання, у чому і проявляється феноменологія суті гіпертрансформатизму інфосфери. Питання про онтологію інформаційного середовища (техносфери) означає морально-етичний імператив космічного статусу людини у кожному інформаційно-комунікативному акті і свідчить про епістемологію інфосфери. Аксиологічна позиція погляду на інфосферу висуває ментальну інструментальність (ризоматика: побудова із зв'язків) у якості адекватного способу розуміння минулого- теперішнього – минулого як одного часу. Ризоматика (структура) інформацій-

ного середовища практично розсуває інтерактивну здатність людини знаходитися у стані діалогу з цією системою а динамічна структура даного діалогу направлена на розуміння Іншого та на діалог з Іншим.

Ключові слова: глобальне інформаційне суспільство, інфосфера (інформосфера), ре актуалізація.

Вступ. Сучасний суспільний аналіз аспектів громадянської гідності вказує на те, що пошук критеріїв софократії має стати постійно діючим поштовхом осмислення суперечок етносоціальної реальності, бо сюди спрямована пізнавальна активність цивільних носіїв духу істини з метою її оптимального блага, навіть під час ситуативно-міфологічного розуміння. Об'єктна суб'єктивність в тому, що міфологічне знання серед ідейних знаків філософії, природи, соціуму та освіти; термін «надія» тоді висуває як сенс-статус словосполучення «Хазяїн-раб»: несе на собі реальний відбиток часу екзистенції, тому що наближається епоха відмови цивілізованих патріотів від духу «бунту мас», що залежить також від (нащадків) особистісних якостей і громади, і «батьків нації».

Мета та завдання. Мета статті – розкрити очікування соціуму на стабілізацію переможного козацького розуміння дійсності, що поступово освітило свій патріотично-комунікативний контекст демократизації національної державності. Парадигма філософії є реальний відбиток ідейних знаків часу: в освіті починає «свій біг» з перемоги війська Б. Хмельницького в битві на Жовтих Водах (1648 р.); поступово освітило свій патріотично-комунікативний контекст, долаючи провінційні неповноцінності в демократизації національної державності (Є. Борінштейн, В. Ворников, В. Кантор, О. Шморгун).

Результати. Метафізичний вимір міжнаціонального спілкування в Україні є властивістю складної сентенції в горизонтах (оновлення) історіософської комунікації і власної футурологічної самоідентифікації українства (П. Григоренко, О. Тихий, В. Чорновіл ...) як патріотичної дії, впливає на відродження «гетьмансько-козацького типу цивілізації» на рубежі ХХ–ХХІ століття. Становлення благородної козацької думки є також специфічним втіленням в парадигму принципів футурологічного становлення феноменології національного духу (Платон, Г. Скворода, Т. Шевченко, М. Гоголь, В. Вернадський, І. Франко, В. Розанов, Д. Донцов, О. Лосев). Еволюційні відтворення особистості зумовлює її державно-саморегулятивний сенс, символ і значення Духу інформ-соціуму (В. Аксьонова, В. Ворников, Є. Бистрицький, Є. Борінштейн, В. Кізіма), гуманізує в освіті як традиції «гетьмансько-козацького типу цивілізації», так і постнекласичний дискурс, вплинувши на взаємозбагачення європейських цінностей з їх збагаченням шляху Євроінтеграції. Духу соціуму після електоральної революції буття (2019 р.) в площині української ідеї, є надією цивілізованого відновлення, попри охлократично-олігархічні перешкоди, розвитку європейської держави, сім'ї, суспільства, освіти тощо.

Втім постнекласичне дослідження не може зводиться ні до рівня історико-політологічного літописання або звичайної реконструкції історії політичної думки, ні до літописної реконструкції еволюції процесу націєсотворення, відкинувши в «архів» спадщину духовних лідерів нації (корифеїв). Треба виявити і метафізичний аспект футурології, що визначає процесуальну логіку елітосотворення як «чудовий» контекст освіти, який в разі розуміння витоків філософії історії стає оптимальним засобом її розуміння «Субстанційної» – трансцендентної глибини проникнення представників духовної еліти в сутність і структуру самого національного буття – охоплює дух нації в житті і долі видатних осіб як ідейної глибини нашої мрії у творчості корифеїв, так і їх конкретної ролі в історичному процесі. Дослідження «малоросійської меншовартості», яке зачіпає також положення про трансцендентний вплив носіїв природної патріотичної діяльності, виявляє цілісність дій в екоософському вимірі ознак «ноосфери», духовної повсякденної атмосфери, на що вперше вказав В. Вернадський як ініціатор опредметнення екоонтологічної значущості елітних і маргінальних груп впливу, що дає можливість певним чином наблизити розуміння якості сучасної стратегії «партії влади» і подолати еволюційну інерцію впливу носіїв так

званої «малоросійської меншовартості», виявляючи цілісність цивілізованого суспільного дійства і статус буття в контексті громадського поля метафізичного дискурсу історичних етносів тощо [4, С. 90–95].

Ноосфера як філософське розуміння екзистенціалов Вічносущого не випадково у екософії привертає європейські фігури російської та української філософії (В. Вернадський, В. Розанов), щоб номінувати сучасний прояв патріотичного ненасильства як ознаку метафізичного відгалуження штучного розвитку інтелектуальної гри по створенню постнекласичних правил через виявлення так званого громадського суб'єктного опору, стосується як суб'єкта влади (навіть у формі висміювання), так і у ролі носія проімперських нормативів.

Іншою прикметою «надії на ненасильство» є елітний вибір достоїнств вищого носія української державної ідеї: навіть альтернативне російське суспільство зумовлює його поважати, включаючи військових носіїв української ідеї, як сучасну патріотичну цінність щодо універсального осмислення націократичних міфологем. Патріотичною елітою використовується розуміння станів буття як аксіологічного сенсу духу козакофільства, історично виділивши підходи М. Гоголя, Т. Шевченка та І. Франка, важлива прикмета сучасного метафізичного пізнання, благородної критики, проти імітації втілення прогнозів корифеїв, або половинчате висвітлення проблем політичної нації та елітоутворення, оскільки козакофільство стимулює поширення нормативних ознак національних ідеалів «по всіх кутках».

У Платона вже, наприклад, з'являється термін «філософія», де як основна субстанційна ознака виставляється прагнення кращих носіїв людської душі до гносеологічного розуміння метафізично-самодостатньою спільнотою істини, яку благородна людина осмислює за допомогою «розумного пристрою звичайного і надзвичайного смислів» як національного духу в бутті взагалі. [10, с. 46]

Античні мислителі, на думку А. Лосева, завжди намагалися об'єднати безперервне становлення з переривчастими структурами буття.

Постнекласичний підхід до тлумачення теоретичних основ соборного існування вплинув як феномен філософії перемоги, поваги до героїчних предків з Києво-Руської, козацько-руської доби; соціокультурні концепції Т. Шевченка, Лесі Українки, І. Франка є історіософське тлумачення теорії пізнання національно-визвольних змагань і досвіду розвитку Української державності в умовах «казарменого соціалізму».

Складниками цієї моделі є шлях до софократії:

– вільний етносоціальний простір, що самоорганізується, семіотичний і у символічній взаємодії особистості та суспільстві, бо самореалізує цивілізовані підстави національної ідеї;

– структура софократії необхідна для фахового і громадського обговорення (філософії перемоги) спільнотою, запропонував цілісне системне уявлення про взаємодію влади та опозиції, відтворення феномену згоди, намагаючись розкрити роль плюралізму думок, еволюційного впровадження етносоціальних правил колективного пошуку стану правової держави і цивілізованого суспільства.

Відтворюється особистісно-патріотичний пріоритет сучасності, бо Господар несе державні «вериги» «духовної ноші соборної нації», повинна представляти видатна особистість, що усвідомлює головну (одну) концепцію з числа виконаних сповна, взаємодопомога українських етноконфесійних груп, що мають своє державне призначення бути складовою української спільності – цивілізаційне «Я». Ось чому свідомий українець протестує, коли його «називають» в посттоталітарному просторі в образливій (хохол, малорос) формі (або в асоціації незнатного «чужинця – кацап, лях, жид, азер...»), образивши призначення рівня власної гідності, європейської державності тощо. Це стосується подальшої долі і України, і Росії.

Спроби і консерваторів, і лібералів на межі тисячоліть вивести, наприклад, імперську Росію до «європеїзації», проводячи «косметичний антибільшовицький ремонт» виявилось неприйнятним ділом. «Боротьбу з більшовизмом змінила в ситуації розпаду імперії - боротьба за виживання кожної людини окремо і всієї Росії загалом... І в свідомості російського радянської людини, начебто є віра в свою перевагу над усім іншим світом, раптом стався переворот і

відмова від бачення Росії як богообраної країни, яка висловила магістральну тенденцію людського прогресу» (В.К. Кантор) [8, с. 24]. Але в Україні ні патріотична, ні націоналістична еліта вчасно на цей феномен не звернули уваги, хоча в основі цієї міфології було постмодерністське тлумачення тези «Москва – третій Рим». Аналіз реалій наступної екологічної парадигми має відповідати «тепер і тоді» розгляду характеру «історичного етносу».

Громадський сенс «електоральної революції (2019 р.) показує сенс духовних інтенцій, що відображають самотність і буття «інформ-суспільства – пост», бо мета «постлюдини» дотягується від кліше «Хазяїн – раб» до «Хазяїн – слуга» в «парадокси переможного духу». Тут і ризики переходу від перманентного «бунту мас», до прояву тотального контексту будь-якої «електоральної революції» в соціокультурних горизонтах європейської української державності (Є. Борінштейн) [3, с. 102–103]

У цьому полягає внутрішня суперечність поверхової етносоціальної діяльності, як боротьба сутнісного і ефемерного суверенітету по виявленню справжньої національної сутності. Метафізичний сенс розумної політики лібералізації та добросусідства можливий тільки на підставах дієвої моральності, коли в «надії» цивілізовані патріоти засуджують «гріх фанатизму і пасивності» в боротьбі зі злом як гріховним проявом «антигромадського лиху анархістської свободи». Внутрішня безглуздість національного егоїзму та націонал-нігілізму як форм соціального зла в історіософському контексті визначається тим, що є соборний стрижень, як пріоритет цивілізованого націєгенеза, оскільки метафізика надії погоджує принципи Вічносущого (добро) з європейськими (загальнолюдськими) цінностями.

Обрану демократами-патріотами тему негайної реалізації української ідеї вважають відомі європейські експерти досить актуальною. «Метафізика надії» вже в близькій перспективі розкриває «етносоціальні зміни на рубежі тисячоліть», тому що розвиток української держави неможливий без громадянського рівня уваги до особливостей становлення загального політичного самовизначення українського народу як «європейської політичної нації». Для того щоб суверенний представник етнічної різноманітності, наприклад, українські євреї, поляки чи росіяни, караїми або татари вважали себе гідними участі в становленні цивілізованості української політичної нації і вільно представляли б духовну силу соборної ідеї, необхідно знайти якийсь інтегруючий фактор.

Саме освіта, зможе і еволюційно, і соборно об'єднати різні політичні, етнічні і конфесійні традиції як компоненти громадського перетворення в єдину політичну націю. Саме цей метафізичний фактор і мається на увазі, коли соборно обговорюється державна мова, чи втілюються історичні (компоненти) обставини вищих сенсів, що трансцендентно виділяють українську ідею як надію реформаторів-патріотів на облік її в собі і в усьому українському соціумі тій мірі людської досконалості (щоб проявилася Божа справедливість для еволюційної ходи націєгенезу). Але як національна ідея може історично когось об'єднати, коли в нашому суспільстві немає єдності ні в розумінні її самої, ні до соборного розуміння терміна соціокультурна чи етнічна або «конфесійна єдність».

Річ у тім, що є принципові позиції і лібералів, і патріотів, які спираються на європейський гуманізм, тобто нові конституційні принципи, оскільки вони якісно відрізняють себе від «воєвничих націоналістів» або «націонал-нігілістів». Це надзвичайно складне питання, яке «червоною ниткою» проходить через дослідження філософів української ідеї на рубежі ХХ–ХХІ ст. (О. Шморгун) [13, с. 262–270].

Усвідомлюючи теоретичні і практичні складності лібералізації, відмітимо її протилежність тлумаченню проблеми патріотизму, відтворення «нових українців» на тлі соборного духу нового (після гібридизації війни у 2014–2019 рр.) громадянського суспільства. Треба не лише в історіографії дослідити історичні етапи становлення української політичної нації, крізь призму козакофільства як оптимальної соціокомунікативної діяльності мас (нащадків козацьких героїв) і окремих, найбільш видатних представників нескореної України, які і заклали фундамент її (політичної нації) суспільно-політичної самосвідомості. Метафізика нації – прогнотований засіб як орієнтир сутнісного виживання автохтонів і нацменшин, навіть під час

посилення негативізму носіїв етносоціальної «деструкції», тобто громадянського осмислення руйнівних наслідків зовнішньої або внутрішньої політики, що значно зіпсує сучасну атмосферу соборності етносоціального буття.

Протягом ХХ – початку ХХІ століття і людство, і українська нація підійшли до розуміння становлення й розвитку конвенціональності, як ознаки якості відкритого, цивілізованого суспільства, народжуються нові форми спілкування особистості та суспільства, що самоорганізуються. Тут великий сенс має громадський діалог, заснований на партнерстві та здоровій конкуренції, на правових та соціальних засадах довіри й рівності усіх членів інформаційного суспільства. Міжособистісні взаємини і взаємодії наповнюються гуманістичним, довірчим і моральним змістом і при цьому набувають юридичної, правової або договірної форми на підставі, передусім довіри (В. Ворников).

Виявлення феноменальності інтерпретації національної ідеї патріотичною інтелігенцією значно ефективніше формує дух патріотичного самовизначення захисників пам'яті про «козацьку особистість або її толерантне ставлення до всіх «учасників громадянського руху», до носіїв правдолюбства будь-якого етнічного походження, зокрема з числа носіїв свідомої шани й поваги цивілізованих європейських цінностей. Захист суверенітету держави, наприклад, буде сприяти втіленню духу соціокомунікативної надії, представляє настрої всіх регіонів на користь збереження соборного характеру сучасної України. Тоді підхід до націєсотворення знімає спірні моменти євроінтеграції, оскільки духовна еліта повинна еволюційно заглиблюватися у смисл екстремізму і сепаратизму, осмислення української ідеї йде через узагальнення ідеалів і тих спільнот, які представляють російськомовний опозиційний громадський рух.

Сценарій актуалізації соціокомунікативного духу надії для реалізації футурологічно-позитивного сенсу нашої мрії в тому, щоб духовна еліта Сходу і Заходу могла з'ясувати якою мірою міфологічне знання (про козацьку минувшину) несе на собі реальний відбиток сучасної метафізики національної ідеї, як часу героїчної екзистенції, періоду відмови і від духу перманентного провокування «бунту мас», і від поверхового уособлювання сукупних особистих якостей того чи іншого лідера «етносоціальної гілки» в націєгенезі, так і його відмови від духу войовничого націоналізму, бо він завжди гальмує творчий початок ідеалів козакофільства.

Метафізичне освоєння гуманістичної спадщини «батьків нації» наштовхується на дії радикалів будь-якого кольору, заважають процесу визначення європейських етносоціальних правил, але криза виявляє ідеальну сукупність цивілізованого рівня громадської відповідальності тих, хто у деякий час некритично прийняв бунтівні перманентні гасла. Тоді філософія української ідеї є не лише мілітарно-поверхневим «покривалом» псевдопатріотів, завжди відтворює з кола бунтівників цивілізовану частину молодих осіб. Удосконалення суспільної життєдіяльності «нащадків великих предків» не може йти лише вільно-мимоволі. Існує ступінь етносоціального та духовного становлення суверенітету історичної нації (така модель, за рівнем духовній реалізації інтенцій Вічносущого, лише відтворює критерії софократії).

Софократія як парадигма критикує радикалізм, але не обмежує ні дух козакофільства, ні метафізики надії, і, вдало може бути використана для створення в площині історичної пам'яті наступних генерацій патріотів, тобто розуміємо необхідність дослідження інших аспектів цієї важливої проблеми.

У козакофільстві іноді ховається такий же вульгарний спосіб «адептів войовничого осмислення майбутнього», однобічно тлумачать інтенції національної ідеї; вкотре поняття «етнос» і «нація» підноситься взагалі в бюрократичний спосіб, героїчна загибель часто-густо є ситуативно-виняткова необхідність для історичного виживання носіїв благородства, а не тільки для деякого здійснення зовнішніх бажань біомаси, що не гідна до вищих шаблів європейського рівня цивілізованої держави.

Історична необхідність збереження пам'яті про «дух козакофільства» Великий Кобзар, як відомо, пов'язував з поняттям «великої родини». Так є в «Заповіті». Рефлексуючи над цим поняттям, він рішуче відкидає дух вульгарного соціологізму, що відтворює «повзучу» деструкцію. На цьому наполягали і інші українські корифеї: потрібно перемогти деструктивні

обставини («після нас хоч потоп») інерція полуколонізованої дійсності, створюють з «деяких уламків» гетьманату ... філософеми «людини-хохла» або «малороса»; треба щоб завжди патріотичний чоловік «розміщував» перед собою щось ідеальне для духовного тлумачення «вищих смислів буття», - в контексті історичного Логосу. Ми аналізуємо «філософію деструкції» з духовних витоків, зокрема на основі твору Д. Донцова «Націоналізм» (1926 р). Деструкція завжди викривляла дух природи, етносу, освіти примітивізованим абстрактом як «необхідне зло». Радикалізм діє спекулятивно, бере його (козакофільство) героїчну складову, коли Вічно суще (ситуативно) піднімає амбіції лише «отаманів» як черговий призов до бунту, а не як загальну підставу пізнання субстанційних ідеалів європейського генезису. Але поступово, «по краплині», малоросійське суспільство позбавляється і бунтарства, інших рабських комплексів на дорозі громадянського «дорослішання» та громадського ненасильства.

Зняття «комплексу малоросійства» - тягаря історичного і політичного зла (ми їх намагаємося, виходячи з метафізичних смислів, уникати), щоб не було непорозумінь між філософським і політичним значенням суті цивілізованого державного суверенного становлення в процесі метафізичного осмислення комунікативного сценарію здійснення національної ідеї.

Висновки. Там, де є патріотична еліта, дуже раптово виявляються нібито «чудесним» чином рушійні сили національної справи або футурологічні ознаки подальшої ходи інтенсивної архетіпізації духовного розвитку майбутнього: у вимірі форм цивілізаційної комунікації тез лібералізації і демократизації, зокрема, виявивши особливості (ментального) і підґрунтя активності «середнього класу». Тут національне буття, як показує хід безперервних ознак «метафізики надії», виявляє футурологічну правомірність не стільки в відмові від пошуку стереотипів войовничого націоналізму, скільки від примітивізму в політичній філософії держави, тому що є логіка відмови від міфологем, і від еклектики «націософії», оскільки потрібно виявити дух «нової онтології» в її вищих номінаціях сенсу буття. Відтворення підвалин «цивілізованої козацької нації»; за своєю футурологічною спрямованістю вдало протистоїть етнічно – варварським проявам націоналізму (цинізму чи нігілізму), носіями якого в нашому дослідженні виступає «малоросійська еліта», яка чомусь захищає свої амбітні плани «перелицьовування» минулого досвіду», завдяки націонал-егоїзму або регіональному відчуженню, не розуміючи, що ніякі благі наміри не зможуть (негайно) завершити соборне державотворення попри волі регіонів.

Список використаних джерел

1. Аксьонова В.І. Український дух, як феномен патріотизму в контексті парадигми комунікативного суспільства. *Перспективи. Науковий журнал: ДЗ «ПНПУ імені К.Д. Ушинського»*. 2015. № 1 (63). С. 13–18.
2. Антоненко-Давидович Б. Там, де тіні забутих предків. Запорожці. До історії козацької культури. Упор. Ігор Кравченко. Київ : Мистецтво, 1993. 400 с. С. 140–154.
3. Боринштейн Е.Р. Самореализация личности в трансформирующемся украинском обществе. *Перспективы*. 2005. № 3. С. 102–107.
4. Вернадський В. И. Украинский вопрос и русское общество. Родина, 1990. № 4. С. 90–95.
5. Ворников В.І. Конвенциональная модель самоорганизующегося общества будущего С. 37–44, URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/konventsionalnaya-model-samoorganizuyuschegosya-obschestva-buduschego/viewer> (дата звернення: 8.12.19).
6. Григоренко П. Спогади. Пер. з англ. Детройт: Укрвісті, 1984. 747 с.
7. Зеленько-Розумівський І.-З. І., Скловський І.З. Проблеми оновлення політикуму в руслі софократії (з досвіду відтворення цивілізованого патріотизму в Україні). Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства. Одеса: ДЗ «ПНПУ імені К.Д. Ушинського», 2019. С. 23–24.
8. Кантор В. К. Западничество как проблема «русского пути». *Вопросы философии*, 1993. № 4. С. 24–34.
9. Кізіма В. Ідея та принципи постнекласичної освіти. Вища освіта України, 2003. № 2. С. 20–30.

10. Платон. Діалоги. Пер. с. древнегреч. Сост., авт. вступит. стат'ї А. Ф. Лосев. Авт. примеч. А.А.Тахо-Годи. М.: Мысль, 1986. 607с. (Филос. наследие). 605 с.
11. Розанов В. От чего не удался памятник Гоголю? Сочинения. М.: Сов. Россия, 1990. С. 345–351.
12. Тихий О. Про рідний донецький край. Голос України. 1990. № 50. С. 12–13.
13. Шморгун О.О. Етнонаціональний вимір антикризової моделі розвитку та Україна. Ліберальна версія європейського державотворення. Європейський Захід проти Сходу. Філософія фінансової цивілізації: людина у світі грошей. Зб. наук. пр. Львів: Ун-т банків справи НБУ, 2014. С. 262–279.
14. Чорновіл В. М. Твори: у 10-ти т. Упор. і комент. Валентини Чорновіл. Ред.кол.:А. Пашко та ін. Київ: Смолоскип, 2003. Т. 2. 903 с.

References

1. Aks'onova V.I. (2015). *Ukrayins'kyy dukh, yak fenomen patriotyzmu v konteksti paradyhmy komunikatyvnoho suspil'stva [Ukrainian spirit as a phenomena of a patriotism in the context of a paradigm of communicative society. Perspectives. Scientific magazine].* Perspektyvy. Naukovyy zhurnal: DZ «PNPU imeni K.D. Ushyns'koho». [in Ukrainian].
2. Antonenko-Davydovych B. (1993). *Tam, de tinizabutykhpredkiv. Zaporozhtsi. Do istoriyikozats'koyikul'tury. [The were shadows of forgotten. To history of cossacs culture. K.: Art] Upor.IhorKravchenko. Kyiv: Mystetstvo.* [in Ukrainian].
3. Borynshteyn E.R. (2005). *Samorealizatsyya lychnosti v transformyruyushchemsya ukraynskom obshchestve [Self-realization of the personality in transforming Ukrainian society. Perspectives].* [in Ukrainian].
4. Vernads'ky V. Y. (1990). *Ukraynsky vopros y russkoe obshchestvo [Ukrainian question and Russian society. Motherland].* Rodyna. [in Russian].
5. Vornykov V.I. *Konventsional'naya model' samoorhanyzuyushchegosya obshchestva budushcheho [Conventional model self organization society of the future]* S. 37-44, URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/konventsionalnaya-model-8.12.19>. [in Russian].
6. Hryhorenko P. (1984). *Spohady [Recollections. K.: Ukrnews].* Per. z anhl.Detroyt: K.:Ukrvisti. [in Ukrainian].
7. Zelen'ko-Rozumivs'ky I.-Z. I., Sklovs'ky I.Z. (2019). *Problemy onovlennya politykumu v rusli sofokratiyi (z dosvidu vidtvorennya tsyvilizovanoho patriotyzmu v Ukrayini). Kontsepty sotsiokul'turnoyi transformatsiyi suchasnoho suspil'stva [The problems of refurbishment of the politicum in sofocracy from the experience of civilized patriotism in Ukrfine. Concept of socio-cultural transformation of modern society. Odessa: SNP].* Odesa: DZ «PNPU imeniK.D.Ushyns'koho. [in Ukrainian].
8. Kantor V. K. (1993). *Zapadnychestvo kak problema «russkoho puty» [Westernization as a problem «Russian way». Philosophy questions].* Voprosy fylosofyy. [in Ukrainian].
9. Kizima V. (2003). *Ideiy ta pryntsypy postneklasychnoyi osvity [The ideas and principles of postneoclassical education. Higher education of Ukraine].* Vyshcha osvita Ukrayiny. [in Ukrainian].
10. Platon. (1986). *Dialohy [Dialogue. M.: Think] Per. s. drevnehrech.Sost.,avt. vstupyт. stat'y A. F. Losev. Avt.prymech. A.A.Takho-Hody. M.: Mysl'. [in].*
11. Rozanov V. (1990). *Otcheho ne udalsya pamyatnyk Hoholyu? Sochynenyya. [Why can't exist Hohol's monument].* М.: Sov. Rosyya. [in Russian].
12. Tykhyy O. (1990). *Pro ridnyy donets'kyy kray [About nation Donetsk land].* Holos Ukrayiny. [in Ukrainian].
13. Shmorhun O.O. (2014). *Etnonatsional'nyy vymir antykrizovoyi modeli rozvytku ta Ukrayina. Liberal'na versiya yevropeys'koho derzhavotvorennya. Yevropeys'kyy Zakhid proty Skhodu. Filosofiya finansovoyi tsyvilizatsiyi: lyudyna u sviti hroshey [Ethno-national measurement of anti-crisis model of development and Ukrainian liberal version of European West is against the East. Philosophy of financial civilization. A human being in the world of finance].* Zb. nauk. pr. L'viv: Un-t bankivspravy NBU. [in Ukrainian].
14. Chornovil V. M. (2003). *Tvory: u 10-ty t. [Works. K.: Smoloskeep] Upor. I koment. Valentyny Chornovil. Red.kol.:A. Pashko ta in. Kyiv: Smoloskyp.* [in Ukrainian].

Aksonova Vira Ihorivna

Doctor of Philosophical Sciences,
Associate Professor at the Department of Professional Pedagogy
and Social Sciences and Humanities
Flight Academy
of the National Aviation University
1, Dobrovolskoho str., Kropyvnytskyi, Ukraine

SOCIO-CULTURAL CONTEXT OF THE INFORMATION SOCIETY – A PHENOMENON OF SOCIAL ACTIVITY OF THE PERSON

The term “global information society” includes a global unified information industry, the development of which requires the development of the infosphere (informosphere). We are witnessing the creation of a single information space - the global Internet, the growing role of television and radio communications, which contributes to the development of network and online society. It is no coincidence that the infosphere is seen as a new social concept of intercultural communication in a global information society. In modern conditions it took place reactualization of the term concept, discovered during the Middle Ages, which today is beginning to be actively used in various fields of knowledge, allowing to cover modern moments of intercultural communication. Thanks to the concept, the connection between thinking and tropes is reproduced, the concept distances the chaos of the linguistic cultural environment from the concrete existence of human existence, demonstrates the diversity of individuality, emphasizes the sovereignty of each “monad”.

The concept is a kind of "protection letter" of any creativity, which assumes the functions of what allows us to talk about the processes of meaning generation and "sense capture", leaving the meaning of subjective (personal) nature. In the context of the concept of the infosphere = noosphere = semiosphere = technosphere, the emphasis is on phenomena: information (infosphere), rationality (noosphere), significance, meaning, meaning (semiosphere), technological instrumentality (technosphere). Continuing a number of terms - anthroposphere, sociosphere, we can define the planetary = global sphere of interaction between nature and society, within which intelligent human activity becomes the main determining factor of development. Being a determining factor in the development of people, the formation of the phenomenon of social activity of the individual, information is the most important resource of society and a means of building an information society, along with material and energy resources of planetary importance. Expanding the scope and acceleration of information processes of planetary importance in the twentieth century. transforms before our eyes the technosphere (information environment: 1) information funds; 2) information technology; 3) interactions (between people and equipment) - in the optimal sense of its phenomenology – a hyperobic volume that contains the content of accumulated knowledge (information space). -techne (partial, technological knowledge) becomes an intelligible tool for the expression and embodiment of knowledge-episteme (general, philosophical) knowledge, which is the phenomenology of the essence of hypertransformatism of the infosphere. The question of the ontology of the information environment (technosphere) means the moral and ethical imperative of the cosmic status of man in each information and communicative act and testifies to the epistemology of the infosphere. The axiological position of the view of the infosphere puts forward mental instrumentality (rhizomatics: construction from connections) as an adequate way of understanding the past-present-past as one time.

The rhizomatics (structure) of the information environment practically pushes the interactive ability of a person to be in a state of dialogue with this system and the dynamic structure of this dialogue is aimed at understanding the Other and the dialogue with the Other.

Key words: global information society, infosphere (informosphere), re-actualization.